

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

28. XI. 1989

~~TAJNĚT~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 9

Počet příloh: 2/2

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 184

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace

Ve 3. čísle informační svodky, kterou vydává Občanské fórum, jsou uveřejněny informace o situaci na některých pražských závodech, např. že v závodě Mitas zabránili příslušníci Lidových milicí studentům, aby vstoupili do závodu apod. Jsou zde zveřejňovány rovněž informace o tom, kde a jaké probíhají podpisové akce.

Tisková agentura Občanského fóra vydala zprávu o tom, že došlo k rozporům mezi studenty a Občanským fórem. Občanské fórum zřídilo krizový štáb, který by měl podobné rozpory řešit a mj. dohlížet i na vysílání Čs. televize. V současné době je připravováno závažné prohlášení v souvislosti s údajným anulováním dřívějšího stanoviska SSSR ke vstupu vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968, ke kterému má ve velmi krátké době dojít.

V průběhu manifestace při generální stávce 27.11.1989 v Hořicích /Východočeský kraj/ oznámil Otto HAMPL /1923, důchodce, aktivista KAN a Junáka v roce 1968-69/ založení Sociálně demokratické strany. V Rožnově pod Radhoštěm /Severomoravský kraj/ došlo k vytvoření "Strany zelených", pro jejíž činnost bylo získáno zatím asi 75 osob.

Na masovém shromáždění v Košicích 27.11.1989 vystoupil uniformovaný příslušník SNB pprap. Robert BALOG a zdůraznil, že Bezpečnost chrání zájmy lidí. V souvislosti se zákrokem pořádkových jednotek v Praze dne 17.11.1989 uvedl, že takové akce se provádějí na pokyn "shora". Jeho vystoupení vzbudilo velký ohlas.

Dne 27.11.1989 bylo v Adamově /Jihomoravský kraj/ opakovaně telefonicky vyhrožováno členu Lidových milicí, bývalému příslušníku SNB, fyzickou likvidací.

Téhož dne obdržel člen KSČ a příslušník Lidových milicí v Závodech těžkého strojírenství Olomouc /Severomoravský kraj/ anonymní výhrůžný dopis, ve kterém je napadán za členství v KSČ a LM a je mu vyhrožováno fyzickou likvidací.

Stejný den byl doručen redaktoru JISKRY Rychnovska /Východočeský kraj/ anonymní dopis, ve kterém je mu vyhrožováno oběšením.

Okresní prokurátor v Ústí nad Orlicí /Východočeský kraj/ obdržel výhrůžný anonymní dopis v souvislosti s odsouzením F. STÁRKA, za něž je mu vyhrožováno odplatou.

Dne 27.11.1989 byla zaznamenána telefonická anonymní výhrůžka založením požáru v objektu k.p. TESLA Jablonné nad Orlicí /Východočeský kraj/.

Ve všech případech se po pachatelích pátrá.

V Jablonci nad Nisou /Severočeský kraj/ byly zaznamenány letáky ve formě reprodukcí fotografií bývalého a současného generálního tajemníka ÚV KSČ, např. v zrcadlové podobě vyjadřující myšlenkovou shodu.

Poškození dvou stokorunových bankovek nové emise bylo zaznamenáno v Kutné Hoře /Středočeský kraj/.

2. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 27.11.1989 nebyly závažné jevy a události tohoto charakteru zaznamenány.

3. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 25. listopadu 1989 ve s.p. Průmysl mléčné výživy Žamberk /okr. Ústí nad Orlicí/ vzniklo dosud nezjištěné množství louhu sodného do potrubí plnicího automatu a tím do 5 500 litrů mléka. Uvedené množství, balené do fólií o obsahu 1 litr, bylo vyexpedováno dne 27. listopadu 1989 do prodejen v Lanškrouně a Jablonném nad Orlicí /okr. Ústí nad Orlicí/. Naměřená koncentrace 0,1 % louhu není zdraví nebezpečná. Pravděpodobná příčina poruchy byla technická závada na automatickém zařízení plnicí linky. Způsobená škoda činí asi 11 000 Kčs. Rozvezené mléko bylo svezeno zpět do mlékárenského závodu a nahrazeno nezávadným.

Vyšetřuje OS SNB Ústí nad Orlicí.

c/ Majetková trestná činnost

Dne 27. listopadu 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 59 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	11	10	2	13	12	326 000
SSR	1	1	--	--	9	30 000
ČSSR	12	11	2	13	21	356 000

V týdnu od 20. do 26. listopadu 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 382 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	42	50	52	69	80	2 534 300
SSR	20	12	11	13	33	400 900
ČSSR	62	62	63	82	113	2 935 200

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 27. listopadu 1989 v 09.30 hodin na křižovatce silnic v katastru obce Zaluží / okr. Praha - východ / řidič osobního automobilu [REDACTED] / nar. 1913, bytem Čelákovice, okr. Praha-východ, důchodce/ nedal přednost v jízdě osobnímu automobilu a došlo ke střetu. Při nehodě byly 2 osoby usmrceny a 2 lehce zraněny. Způsobená škoda činí asi 71 000 Kčs. Oběma řidičům byla odebrána krev na zkoušku alkoholu. Vyšetřuje OS SNB Praha-východ.

Dne 27. listopadu 1989 v 10.30 hodin na silnici u obce Syrovice /okr. Brno-venkov/ řidič nákladního vozidla [REDACTED] /nar. 1965, bytem Brno/ při objíždění stojícího nákladního vozidla se střetl s nákladním protijedoucím vozidlem. Při nehodě byl [REDACTED] usmrcen a dva spolujezdci lehce zraněni. Způsobená škoda činí asi 190 000 Kčs. Vyšetřuje OS SNB Brno - venkov.

Dopravní nehody dne 27. listopadu 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	232	6	10	1 693 700
SSR	130	1	2	710 800
ČSSR	362	7	12	2 404 500

Dopravní nehody v týdnu od 20. do 26. listopadu 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	2 385	26	72	14 313 700
SSR	738	10	36	3 499 900
ČSSR	3 123	36	108	17 813 600

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 27. listopadu 1989 zadržely útvary PS OSH pro přípravu k ilegálnímu přechodu státních hranic

a/ s Rakouskem 2 občany ČSSR

b/ 0

Z emigrace z NSR a Jugoslávie se vrátili 3 občané ČSSR.

4. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi vysokoškolskými studenty v Liberci panuje nespokojenost z nedělního vystoupení představitelů Občanského fóra v Praze na Letné. Domnívají se, že byli se svými požadavky odsunuti do pozadí. V současné době k této otázce probíhá jednání studentů Vysoké školy strojní a textilní /VŠST/. V průběhu generální stávky v Liberci vystoupil zástupce stávkového výboru VŠST, který vyslovil nesouhlas studentů s některými požadavky Občanského fóra, které byly předneseny při demonstraci na Letné 26.11.1989. Kritizoval zejména napadání představitelů našeho státu a vulgární výrazy při vystoupeních některých řečníků. Dále odsoudil snahy prosazovat osobní zájmy a připravovat si pozice pro vlastní politickou kariéru. Při shromážděních v Českých Budějovicích a Pardubicích se studenti distancovali od vystoupení na Letné a odsoudili počínání moderátora V. MALÉHO.

Mezi občany Gottwaldova se začínají objevovat názory, že současná vystoupení některých jednotlivců a zástupců Občanského fóra nejsou adekvátní vážnosti situace. Nelíbí se jim otevřená napadání prezidenta republiky, modlitba při demonstraci na Letné, vystupování jednotlivých politických vězňů apod. Panuje názor, že A. DUBČEK zneužívá hromadná shromáždění k obhajobě pouze své osoby.

Skupiny studentů i mladých občanů v Brně vyjadřují souhlas se současným děním v našem státě. Z postojů a oficiálních projevů představitelů vlády a organizací Národní fronty nabyly přesvědčení, že tito funkcionáři se mládeže bojí. Příslušníci SNB jsou jen "krvaví rezníci", na které stačí ještě dvě až tři akce jako v Praze, a budou lidem "ležet u nohou". Potom budou mít volnou cestu k vyřizování účtů s komunisty a současnou vládou. Projevují uspokojení nad postojem vojenských škol s tím, že se nemusí ničeho bát, neboť za nimi stojí armáda.

Kladně hodnotí úroveň zpravodajských pořadů Čs. televize, přičemž se utvrzují v tom, že do Čs. televize a Čs. rozhlasu se snad dostanou objektivní redaktoři.

V okrese Dolný Kubín /Středoslovenský kraj/ dochází v současné době k zvýšeným nákupům zboží, zejména potravin. Příslušné orgány byly vyzvány k zabezpečení plynulého zásobování obyvatelstva.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 12/2005 Sb.

Reagence studentů na nedělní demonstraci na Letné

Mezi studenty FF UK, MFF UK a na dalších fakultách panuje názor odsuzující průběh nedělní demonstrace v Praze na Letné.

Jednoznačná je kritika obsahu vystoupení i složení diskutujících. Nejednalo se o dialog, ale monolog opozičních skupin prezentovaných osobami, které nemají ve společnosti ani u studentů důvěru. Kritizováno je vystoupení DUBČEKA, kterého berou jako "politickou mrtvolu", který chce dosáhnout svojí rehabilitace. Dále pak vystoupení maďarského demokrata KERENIHO vyhoštěného nedávno z ČSSR a některých propuštěných politických vězňů.

Porušeny jsou všechny zásady dialogu - nebyl připuštěn jiný názor než ten, který podněcoval dav. Mezi studenty má plnou podporu nový generální tajemník ÚV KSČ s. URBÁNEK, od kterého očekávají radikální změny a smetení "prohnilého" aparátu, včetně zkorumpovaných a zdiskreditovaných hospodářských pracovníků ve všech sférách života společnosti.

Mezi kněžími římsko katolické církve je jednoznačně odsouzen moderátor a tiskový mluvčí Občanského fóra Václav MALÝ. Jmenovaný komentuje silně emotivně vše protispolečenské, zesměšňuje přední stranické a státní představitele. Duchovní se od MALÉHO distancují, neboť porušuje zásady etiky, cti a úcty, která je kněžím vlastní. Je služebníkem opozičních skupin a ne věřících.

Duchovní se obávají toho, že MALÝ se výraznou měrou podílí na rozvášnění davové psychozy, podporuje negativní emoce a žene manifestanty k aktivitě, jejíž konce nikdo není schopen odhadnout. Církev by tím dostala svůj díl odpovědnosti za vzniklou situaci i případný mocenský zásah.

- S. Valčík
- S. Husák
- S. Adamec
- S. Indr

Vidmi FAV
I, II, V § SNB
III, XII,
SV § SNB
KS SNB

(II. spr. SNB)

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. 412/2005 Sb.

II současným aktivitám vnějšího protivníka vůči ČSSR

Rakousko

Vezení Rakouské lidové strany/ÖVP/ se vyhlásilo pro intenzivnější podpory opozičních sil v ČSSR. Chce rozvinout kontakty s existujícími nekomunistickými stranami v ČSR a SSR. Rakouské ministerstvo zahraničí /MOCK/ má zastávat nekompromisní postoj Rakouska vůči ČSSR v oblasti lidských práv. Ministr obrany LICHAL poukázal na připravenost armády pomoci v případě emigrantské vlny v souvislosti s pravděpodobným ulehčením vycestování čs.občanů do zahraničí.

Vezení ÖVP uvažuje o plánech politicko-hospodářské pomoci, která by podpořila čs. opoziční strany. Taková pomoc má být závislá na hloubce demokratizačního procesu a výsledku nových voleb.

/I. spol. SMIB/

- s. Vrbánek
- s. Husák
- s. Adamc
- s. Indr

Vidomí FMU

I, II, VS SMIB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 7. 2008 podle ustanovení § 51 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.